

РЕШЕНИЕ

№ 4215

гр. София, 26.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 18 състав, в публично заседание на 14.06.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Златка Илиева

при участието на секретаря Илияна Янева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **9654** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл.284-286 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража.

Образувано е по искова молба на Б. Д., понастоящем в Затвора – [населено място]. Със същата се предявява иск за сумата от 15 000 лв. срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди. Твърди се, че последните са резултат от неправомерно отказано му свиждане на 16.10.2022г. от началника на затвора с неговата майка. Сочи се, че в резултат на това, ищецът изпитал дискомфорт, унижение, стрес, влошаване на общото му физическо състояние, достойнството му било накърнено. Обезщетението се претендира, ведно със законната лихва, считано от датата на завеждане на иска – 21.10.2022г.

В хода на съдебното производство ищецът, лично и чрез процесуалния си представител, поддържа исковата молба. Претендира адвокатско възнаграждение по реда на чл.38 ал.2 от ЗАдв.

В писмен отговор и пред съда, ответната страна излага доводи за неоснователност и недоказаност на претенцията. Твърди, че от исковата молба не се установява нарушение на правилата за осъществяване на свиждания, както и на забраната по чл.3 от ЗИНЗС.

Участващият по делото прокурор от СГП дава заключение, че исковата претенция е неоснователна.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и приетите по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

От постъпилия по делото писмен отговор /л.42/, който в частта относно правното положение на ищеца и обстоятелствата във връзка с организацията на свижданията в Затвора [населено място] и осъществените такива от ищеца през процесния период, има характер на писмена справка, се установява, че на 04.10.2022г. ищецът е конвоиран от 30 К. в Затвора [населено място] - СБАЛЛС и настанен в 8 група - приемно отделение. На 01.11.2022г. е върнат обратно в 30 К.. Горното се установява и от приложеното по делото копие на отчетен картон/ л.50,51/.

Видно представения с писмения отговор график за провеждане на свиждания от 04.08.2017г. /л.46/, актуален и към процесния период, свижданията на 8-ма група се провеждат всяка втора и четвърта събота от месеца. В т.5 от „Забележки“ към графика, е указано всички лишени от свобода своевременно да уведомят близките си. На същите е разяснено и че свиждания извън утвърдения график може да се провеждат по изключителни причини, с разрешение на началника на затвора, след подаване на мотивирано заявление, с посочване на датата, причината и лицата, с които ще се проведе свиждането.

Съгласно одобрения график, за месец октомври 2022г. датите за свиждане на лишените от свобода, в това число и за ищеца, са били 08.10.2022г. и 22.10.2022г.

От приложената молба за свиждане №6800/14.10.2022г./л.45/, се установява, че ищецът е поискал от началника на затвора [населено място] да разреши свиждане с майка му да бъде проведено на 16.10.22г. В същата молителят сочи, че първата за месеца среща с нея е провел на 02.10.22г., докато се е намирал в ОЗ К.. В молбата не са наведени изключителни причини за провеждане свиждането на тази дата. Видно от поставената резолюция на началника на затвора, е разпоредено срещата с близките на лишения от свобода да се проведе съобразно графика на 8-ма група / където последният се е намирал по това време/.

На 22.10.2022г./четвърта събота от месец октомври/ л.св. Д. е провел свиждане с майка си, видно от билет №26/л47/, съобразно графика на 8-ма група.

От показанията на разпитания свидетел М. /лишен от свобода, пребивавал в една килия с ищеца през процесния период/ се установява, че Д. се почувствал зле, когато узнал, че не му е разрешено свиждане на 16.10.22г.. Същият пребледнял, легнал на леглото и заявил, че ще протестира чрез гладна стачка. На свидетеля не станали известни причините, поради които свиждането не е проведено. Соци, че доколкото си спомня, причината била у затворническата администрация.

Показанията на свидетеля, макар и лаконични, са последователни и непротиворечиви. Същите не се опровергават от други доказателства по делото. Ето защо, съдът ги кредитира с доверие.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Искът за присъждане на обезщетение е предявен от процесуално легитимирано лице, което твърди, че на процесната дата-16.10.2022г., е претърпяло неимуществени вреди в резултат на незаконосъобразно действие на длъжностни лица от администрацията на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията", в частност – началника на затвора [населено място].

Исковата претенция е насочена срещу надлежен ответник по чл.205 АПК вр. с чл.285, ал.1 от ЗИНЗС – Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" – юридическо лице, осъществяващо прякото ръководство и контрол върху дейността на арестите и местата за лишаване от свобода, с териториални служби, каквито са затворите.

Материално-правната уредба на твърдяното право се съдържа в чл.1, ал.1 ЗОДОВ, а след измененията на ЗИНЗС (ДВ бр. 13/2017 г., в сила от 07.02.2017 г.), в чл.285 от ЗИНЗС.

Съгласно чл.285, ал.1 от ЗИНЗС, държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл. 3 от ЗИНЗС. Разпоредбата на чл.3 от закона предвижда, че осъдените и задържаните под стража не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение, като за нарушение се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в продължителна изолация без възможност за общуване, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждаат чувство на страх, незащитеност или малоценност.

Материалноправните предпоставки за ангажиране отговорността на държавата за вреди по реда на чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС се обуславят от кумулативното наличие на следния фактически състав: 1) незаконни действия, между изброените в чл.3 от ЗИНЗС, извършени от длъжностни лица на ответника, които представляват административна дейност по смисъла на специалните ЗИНЗС и ППЗИН; 2) реално претърпяна от ищеца вреда; и 3) пряка причинно - следствена връзка между незаконните действия/бездействия и вредата.

По делото не е налице спор, че на процесната дата-16.10.22г. ищецът се е намирал в Затвора [населено място], като същият е пребивавал на територията му от 04.10.22г. до 01.11.2022г. , когато е конвоиран обратно в ОЗ К..

По делото не се спори също, че същият е провел две свиждания през месец октомври – едно на 02.10.22г. в ОЗ К. и второ –на 22.10.22г. в Затвора [населено място]. Горното се установява от саморъчни молби на Д. от 14.10.22г. и 21.10.22г./ л.45 и 48/ и билет за свиждане №26/л.47/.

Съгласно чл.86, ал.1, т.2 от ЗИНЗС, лишените от свобода имат право на свиждания, не по-малко от два пъти месечно.

Съгласно чл.73, ал.2 от ППЗИНЗС свиждането се провежда по график, утвърден от началника на затвора.

По делото са ангажирани надлежни доказателства, че ответникът, в съответствие с предписанието на цитираната норма на ППЗИНС, е утвърдил своевременно график за

провеждане на свижданията на настанените в затвора [населено място] лица. Съгласно същия, както бе посочено по-горе, лишените от свобода от 8-ма група имат право на срещи с близките си всяка втора и четвърта събота от месеца. За месец октомври 2022г. това са 04.10.22г. и 22.10.22г.

Съдът намира, че в хода на съдебното производство не се установи да е налице нарушение на цитираните правни норми, както и на реда за разрешаване и провеждане на свижданията на лишения от свобода Д.. По делото не са ангажирани доказателства за наличие на изключителни причини, които да обосновават провеждане на такова извън установения график. В изложението на молбата от 14.10.22 г. липсват подобни обстоятелства. Такива не са наведени и в исковата молба.

Ето защо, съдът приема, че ответникът не е допуснал нарушение, разпореждайки спазване на утвърдения график. Нещо повече, видно от резолюцията на началника на затвора в последващо заявление на Д. от 21.10.22г./л.48/, с което същият моли да остане на територията на затвора, с цел провеждане на лечение и участие в съдебно заседание, е разпоредено лишеният от свобода да остане „до понеделник, за да направи свиждане в графика на 8-ма група и да бъде транспортиран до ОЗ К. на 24.10.22г.“ С последното администрацията на ответника е положила специални усилия да охранява интересите на ищеца и в частност правото му по чл.86 ал.т.2 от ЗИНЗС на свиждане не по-малко от два пъти, месечно.

Съдът счита, че спазването на правилата, установени в цитираните по-горе норми, които служителите на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ са длъжни да съблюдават, не могат да се приемат за проява на жестоко, нечовешко или унижително отношение, както и за поставяне в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието. Не е налице и продължителна изолация без възможност за общуване, доколкото, макар и през три седмици, а не през две, поради преместването му от ОЗ К. в Затвора [населено място], на ищеца е осигурено реализиране правото на двукратно свиждане за месеца.

При тези обстоятелства, съдът приема, че не са налице доказателства за наличието на първата предпоставка за ангажиране отговорността на държавата, а именно - незаконни действия, между изброените в чл.3 от ЗИНЗС, извършени от длъжностни лица на ответника, които представляват административна дейност по смисъла на специалните ЗИНЗС и ППЗИНС.

По делото се установи, че ищецът е изпитал известен емоционален дискомфорт, в резултат на неосъщественото му желание да проведе свиждане извън утвърдения график. Това обаче, както бе посочено по –горе, не се дължи на виновно поведение на служителите на ответника.

При така установените факти, следва извод, че не е осъществен съставът на отговорността по чл. 203 и сл. от АПК, вр. ЗОДОВ и чл. 285, ал. 1, второ изречение от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража /ЗИНЗС/.

Ето защо, предявеният иск за заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на 15000 лева, следва да бъде отхвърлен, като неоснователен и недоказан.

Предвид изхода на делото, претенцията на ищеца за присъждане на разноски на основание чл.38 ал.2 от ЗАДВ. се явява неоснователна.

В полза на ответника, на основание чл.286 ал.2 от ЗИНЗС, следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева.

Мотивиран така, на основание чл. 203 и сл. от АПК вр. с чл.285 ЗИНЗС

Административен съд София-град, Първо отделение, 18-ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от Б. И. Д., ЕГН [ЕГН], понастоящем в Затвора – [населено място], иск срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 15 000 лв., ведно със законната лихва, считано от 21.10.2022г., за страданията, на които е бил подложен на 16.10.2022г., вследствие неправомерно отказано му свиждане за 16.10.2022г. от началника на затвора с неговата майка, като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА Б. И. Д., ЕГН [ЕГН], да заплати на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ сумата от 100/сто/ лева –юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на касационно обжалване пред тричленен състав на Административен съд София град с касационна жалба в 14 - дневен срок от получаване на съобщенията до страните, че е постановено.

СЪДИЯ: